

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
“ 21 ” “ 09 ” 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7 ВС(СП) ТЕХНОЛОГІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ВЧИТЕЛЯ З
БАТЬКАМИ

Напрямок підготовки 6.010102 Початкова освіта
Педагогічний інститут

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	0829/17
(підпис)	(прізвище, ініціали)
« »	2017 р.

Київ – 2017 рік

Технології педагогічної взаємодії вчителя з батьками: роб. навч. прог. [для студ. спеціальності 6.010102 «Початкова освіта»] / уклад. Н. О. Сінельнікова. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017. – 18 с.

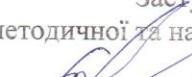
Розробник:

Сінельнікова Наталія Олегівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри початкової освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти

Протокол № 1 від 06 вересня 2017 року

Завідувач кафедри початкової освіти
 Г.Л. Бондаренко

Заступник директора
з науково-методичної та навчальної роботи
 М.А. Машовець

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017 рік
© Педагогічний інститут, 2017 рік

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

КАФЕДРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
7 ВС(СП) ТЕХНОЛОГІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ВЧИТЕЛЯ З
БАТЬКАМИ**

Напрямок підготовки 6.010102 Початкова освіта
Педагогічний інститут

Київ – 2017 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 0101 Педагогічна освіта	За вибором студента	
	Напрямок підготовки 6.010102 Початкова освіта		
Модулів – 2		Рік підготовки	
		4-й	5-й
		Семестр	
Змістових модулів – 2		7-й	9-й
Загальна кількість годин – 72			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2, самостійної роботи студента – 2		Лекції	
		16 год.	6 год.
		Семінарські	
		12 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		40 год.	64 год.
		Модульний контроль: 4 год.	
		Вид контролю: ПМК	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування уявлень у майбутніх учителів початкової школи про теоретичні та технологічні основи організації педагогічної взаємодії вчителя з батьками.

Завдання курсу:

- визначення сутності та змісту базових понять: «сім'я», «педагогічна взаємодія», «технологія», «методи педагогічної взаємодії», «просвіта», «напрями роботи з батьками», «традиційні і нетрадиційні форми роботи з батьками»;
- визначення змісту, форм, методів та прийомів здійснення педагогічної взаємодії вчителя з батьками;
- ознайомлення з особливостями психолого-педагогічної просвіти батьків, системою масових заходів з батьками, роботою з організації спільної суспільно значущої діяльності і дозвілля батьків та дітей;
- оволодіння студентами навичок складання характеристик сімей учнів (склад сім'ї, сфера їх діяльності, тип сім'ї, рівень благополуччя (неблагополуччя) сім'ї, морально-психологічний клімат тощо);
- розкриття особливостей організації діагностичної роботи з вивчення сім'ї (диференційована, групова та індивідуальна робота з сім'єю);
- розширення уявлень студентів про технологізацію соціально-педагогічної роботи вчителя з різними категоріями сімей.

Курс «Технології педагогічної взаємодії вчителя з батьками» спрямований на формування у студентів компетентностей:

Загальних:

світоглядної – розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії; збереження національних духовних традицій сімейного виховання; збереження статусу родини, як основного осередку виховання та розвитку людини;

громадянської – розуміння відповідальності перед суспільством і державою за свою професійну діяльність; здатність робити свідомий соціальний вибір і застосовувати демократичні технології прийняття рішень під час взаємодії вчителя з батьками; повага до традицій, які панують в сім'ях;

комунікативної – здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності у процесі взаємодії вчителя з батьками; здатність працювати у команді задля ефективної взаємодії вчителя з батьками; вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення під час спілкування з колегами, батьками, учнями;

інформаційної – здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань щодо особливостей педагогічної взаємодії вчителя з батьками; здатність до ефективного застосування інформаційних технологій в професійній

діяльності вчителя у процесі взаємодії з батьками;

науково-дослідницької – володіння науково-дослідними методами під час взаємодії вчителя з батьками; здатність до нестандартних рішень під час вирішення нестандартних завдань, які можуть виникнути у процесі взаємодії вчителя з батьками;

самоосвітньої – здатність до самостійної діяльності, самоорганізації та саморозвитку вчителя задля оптимізації педагогічної взаємодії з батьками; спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію вчителя у роботі з батьками.

Фахових:

організаційної – здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію вчителя з батьками, проектувати траєкторії їх розвитку;

психолого-педагогічної – володіння базовими знаннями з психології, педагогіки, сімейної педагогіки, уміння їх реалізовувати під час взаємодії вчителя з батьками; поглиблення знань з сімейної (родинної) педагогіки; здатність враховувати специфіку роботи педагога з різними категоріями сімей; застосовувати комплекс діагностичних методик для аналізу динаміки психічного розвитку сім'ї; володіння знаннями методик, форм та методів роботи вчителя з батьками; уміння здійснювати діагностику результативності педагогічної взаємодії школи та сім'ї;

методичної – застосування в практичній діяльності професійних умінь і навичок для розвитку методичної культури, вирішення професійних завдань, які виникають у процесі взаємодії вчителя з батьками; здатність консультувати батьків та дітей щодо різних проблем, які можуть виникати в сім'ї, визначаючи конкретні шляхи їх вирішення, розроблення методичних рекомендацій;

здоров'язбережувальної – здатність раціонально ставитись і берегти власне здоров'я, дбати про фізичне, психічне і соціальне здоров'я дитини та сім'ї, в якій вона виховується;

інтегративної – здатність і готовність поєднувати знання з різних предметів для формування цілісної системи впливу на батьків та дітей; впровадження особистісно орієнтованого та діяльнісного підходів у процесі взаємодії вчителя з батьками;

творчої – здатність виконувати функцію фасилітатора у сімейних відносинах; готовність кардинально змінювати види діяльності з метою вирішення педагогічних проблем у сім'ї; володіння евристичними вміннями для продукування нових ідей та їх творчої реалізації у процесі взаємодії вчителя з батьками.

Результатами навчання є:

– знання з психології, педагогіки, сімейної педагогіки достатні для успішної діяльності в традиційних сферах застосування;

- вміння організовувати та планувати методичну роботу педагога з різними категоріями сімей;
- здатність використовувати різні методики діагностики сімей та надавати рекомендації щодо проблем, які мають місце;
- здатність аналізувати перспективний досвід педагогів з різних аспектів сімейного виховання для подальшого його творчого використання;
- здатність до самоаналізу та самооцінки педагогічних явищ і ситуацій, які можуть виникати у процесі педагогічної взаємодії вчителя та батьків задля вирішення проблем виховання особистості дитини;
- здатність підбирати та впроваджувати технології соціально-педагогічної роботи з сім'ями;
- здатність працювати як самостійно, так і в команді, демонструючи якості лідерства;
- вміння ефективно спілкуватися з сім'ями й досягати очікуваного результату;
- вміння здійснювати пошук і огляд інформації у спеціальних наукових джерелах, використовуючи різноманітні ресурси: періодичні видання, бази даних, веб-сайти, портали тощо;
- вміння застосовувати сучасні ІКТ, робити презентації (усно/письмово), виконувати творчі завдання.

Вивчення курсу передбачає формування у студентів **знань** про:

- базові поняття навчальної дисципліни: «сім'я», «педагогічна взаємодія», «технологія», «методи педагогічної взаємодії», «просвіта», «напрями роботи з батьками», «традиційні і нетрадиційні форми роботи з батьками»;
- специфіку педагогічної взаємодії вчителя з батьками, напрями роботи школи з батьками: педагогічна освіта батьків (просвіта), залучення батьків до виховної роботи з дітьми;
- зміст, завдання, стилі, методику виховання дітей в сім'ї;
- типові проблеми, які можуть виникати у батьків при неправильному вихованні дітей та шляхи їх вирішення;
- методику підготовки та проведення традиційних і нетрадиційних форм роботи з батьками;
- діагностичну роботу вчителя з батьками з метою корекції сімейних відносин;
- технології соціально-педагогічної діяльності з різними типами сімей.

На основі цих знань у студентів мають бути сформовані **уміння**:

- самостійно працювати з педагогічною, довідковою, методичною літературою з метою ознайомлення з новітніми технологіями;
- застосовувати діагностичні методики та технології для виявлення проблем у сім'ях з метою їх корекції;

- проектувати, реалізувати та корегувати взаємодію вчителя з батьками;
- аналізувати та вирішувати життєві та освітні ситуації в сім'ї (родині), що потребують соціально-педагогічної підтримки;
- використовувати форми та методи педагогічного впливу вчителя на сім'ю з метою оптимізації вирішення проблемних ситуацій.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ВЧИТЕЛЯ, ШКОЛИ ТА СІМ'Ї У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

ТЕМА 1. Українська сім'я в сучасних соціоекономічних умовах (4 год.)

Стратифікація суспільства та її вплив на сучасну сім'ю. Характеристика сім'ї як інституту виховання в умовах сьогодення. Дитина і соціум, як об'єкти соціальної педагогіки. Сучасна українська родина та проблеми родинного виховання.

Основні поняття теми: страти (верстви), групи суспільства, сім'я, функції сучасної сім'ї, дитячий соціум.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 5.

Додаткова: 9, 10.

Інтернет ресурси: 4, 5.

ТЕМА 2. Етика сімейних стосунків та виховання (4 год.)

Завдання, зміст і методика виховання дітей в сім'ї. Психологія стосунків у сім'ї. Стили виховання. Характеристика методів та прийомів виховання дітей в сім'ї. Типи неправильного виховання: неприйняття, гіперсоціальний, тривожно-промисловий, егоцентричний. Тестові завдання для батьків щодо визначення типу сімейного виховання. Умови успішного сімейного виховання.

Основні поняття теми: методи і прийоми виховання дітей в сім'ї, вимоги, контроль, успішне сімейне виховання, типи неправильного виховання: неприйняття, гіперсоціальний, тривожно-промисловий, егоцентричний.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4, 5.

Додаткова: 3, 9, 11.

Інтернет ресурси: 3, 4, 5, 6.

ТЕМА 3. Формування партнерської співпраці школи та сім'ї (2 год.)

Напрями роботи школи з батьками: педагогічна освіта батьків (просвіта) та залучення батьків до виховної роботи з дітьми. Традиційні і нетрадиційні форми роботи з батьками. Удосконалення взаємодії вчителя і батьків шляхом використання інтерактивних форм і методів роботи.

Основні поняття теми: просвіта, напрями роботи з батьками, виховна робота з батьками, традиційні і нетрадиційні форми роботи з батьками, інтерактивні форми роботи.

Рекомендована література:

Основна: 2, 3, 4.

Додаткова: 5, 7, 9.

Інтернет ресурси: 2, 4, 6.

ТЕМА 4. Педагогічна взаємодія вчителя з батьками у контексті реалізації експериментальної програми «Початкова школа: освіта для життя» (4 год.)

Суть педагогічної взаємодії. Класифікація методів педагогічної взаємодії. Красномовство вчителя як інструмент педагогічного впливу. Програма «Початкова школа: освіта для життя» як ціннісна парадигма, формування якостей і базових компетентностей дитини. Організація інтегрованого тематично-проектного навчання в освітньому процесі за програмою «Початкова школа: освіта для життя»: поради для батьків. Залучення учнів та батьків до дослідницької діяльності.

Основні поняття теми: проект, освіта для життя, педагогічна взаємодія, методи педагогічної взаємодії, красномовство, педагогічний вплив, методи формування поглядів і обміну інформацією, методи організації діяльності, методи стимулювання оцінки та самооцінки.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4, 5.

Додаткова: 5, 7, 8, 11.

Інтернет ресурси: 3, 4, 5, 6.

ТЕМА 5. Взаємодія педагога та сім'ї у розв'язанні проблем виховання особистості (4 год.)

Права та обов'язки батьків або осіб, які їх замінюють. Методи та форми роботи педагога з батьками учнів у розв'язанні проблем виховання. Форми залучення батьків до виховної роботи. Умови ефективної взаємодії вчителя і батьків. Діагностика результативності педагогічної взаємодії школи та сім'ї.

Основні поняття теми: просвіта, напрями роботи з батьками, виховна робота з батьками, батьківські збори, консультації, педагогічні читання.

Рекомендована література:

Основна: 2, 4, 5.

Додаткова: 8, 10, 11.

Інтернет ресурси: 3, 5, 6.

Змістовий модуль II

МЕТОДИЧНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСНОВИ СПІВПРАЦІ РОДИНИ ТА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

ТЕМА 6. Діагностична робота вчителя з батьками (2 год.)

Етапи роботи педагога з сім'єю. Роль сім'ї у виховній системі В.О.Сухомлинського. Діагностика сім'ї та сімейного виховання. Методики діагностування сім'ї. Методика контактної взаємодії педагога з батьками.

Основні поняття теми: діагностика, діагностична карта, діагностування типів сімейного виховання, методика «Аналіз сімейної тривоги», методика «Типовий сімейний стан», соціальний патронаж.

Рекомендована література:

Основна: 2, 4, 5.

Додаткова: 1, 3, 6, 7, 8.

Інтернет ресурси: 3, 4, 5.

ТЕМА 7. Соціально-педагогічні аспекти в роботі з сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах (4 год.)

Напрями роботи педагога з сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах. Напрями роботи з педагогічно неспроможними, пасивними, антипедагогічними родинами. Прийомна сім'я – позитивне соціальне середовище розвитку дитини.

Основні поняття теми: педагогічно неспроможні, пасивні, антипедагогічні сім'ї, прийомна сім'я, соціально-медичні обставини, соціально-побутові обставини, соціально-педагогічні обставини, психологічні обставини.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4, 5.

Додаткова: 7, 9, 11.

Інтернет ресурси: 3, 4, 5.

ТЕМА 8. Теоретичні засади технологізації соціально-педагогічної роботи (4 год.)

Характеристика технологічних напрямків соціально-педагогічної роботи. Технологія соціально-педагогічної діяльності з різними типами сімей. Технології сімейних групових нарад. Соціальні технології: медіація, сімейна групова нарада, мережева зустріч.

Основні поняття теми: соціальні послуги, соціальна допомога, соціальна підтримка, медіація, сімейна групова нарада, мережева зустріч, соціальний супровід.

Рекомендована література:**Основна:** 3, 4, 5.**Додаткова:** 1, 2, 4, 6, 8, 11.**Інтернет ресурси:** 3, 4, 5.**4. Структура навчальної дисципліни**

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
		Денна форма					Заочна форма			
		Усього	у тому числі				Усього	у тому числі		
			Лекцій	Семінарських	С. р.	МКР		Лекцій	Семінарських	С. р.
Змістовий модуль I Особливості взаємодії вчителя, школи та сім'ї у сучасних реаліях										
1	Тема 1. Українська сім'я в сучасних соціоекономічних умовах	4	2	2			5			5
2	Тема 2. Етика сімейних стосунків та виховання	14	2	2	10		7	2		5
3	Тема 3. Формування партнерської співпраці школи та сім'ї	12	2		10		10			10
4	Тема 4. Педагогічна взаємодія вчителя з батьками у контексті реалізації експериментальної програми «Початкова школа: освіта для життя»	12	2	2	8		2	2		
5	Тема 5. Взаємодія педагога та сім'ї у розв'язанні проблем виховання особистості	4	2	2			5			5
6	Модульний контроль	2								
7	Разом за зміст. модулем 1	48	10	8	28	2	29	4	-	25
Змістовий модуль II Методичні та технологічні основи співпраці родини та навчального закладу										
8	Тема 6. Діагностична робота вчителя з батьками	8	2		6					15
9	Тема 7. Соціально-педагогічні аспекти в роботі з сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах	10	2	2	6			2		10
10	Тема 8. Теоретичні засади технологізації соціально-педагогічної роботи	4	2	2					2	14

11	Модульний контроль	2								
12	Разом за зміст. модулем 2	24	6	4	12	2	43	2	2	39
Усього годин		72	16	12	40	4	72	6	2	64

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасна українська родина та проблеми родинного виховання	2
2	Етика сімейних стосунків та виховання	2
3	Педагогічна взаємодія і механізм співробітництва вчителя з батьками	2
4	Формування батьків як педагогів	2
5	Особливості роботи вчителя з різними категоріями сімей	2
6	Теоретичні засади технологізації соціально-педагогічної роботи	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Етика сімейних стосунків та виховання. Розробіть карту знань для систематизації типів неправильного виховання: неприйняття, гіперсоціальний, тривожно-вразливий, егоцентричний з використанням програм: <u>MindMeister</u> , <u>Bubbl.us</u> , <u>XMind</u> та ін.	10	5
2	Педагогічна взаємодія і механізм співробітництва вчителя з батьками. На основі власних спостережень складіть 2-3 педагогічні ситуації щодо взаємодії вчителя та батьків, продумайте питання для їхнього аналізу та проаналізуйте їх	8	10
3	Формування партнерської співпраці школи та сім'ї. Розробіть батьківські збори за однією з тем: Про що запитують нас діти і чи вміємо ми їм відповідати? Як ростити допитливих? Як грають і працюють наші діти разом? Як ми оцінюємо результати дитячої праці? Чи здатні молодші школярі оцінити свою роботу самі? Звідки беруться нервові діти? Індивідуальний підхід до нервової дитини	10	10

4	Діагностична робота вчителя з батьками. Складіть анкету для батьків для визначення характеру взаємовідносин в сім'ї. Систематизуйте та апробуйте методики діагностування сім'ї, що дозволять вивчити взаємовідносини в родині	6	5
5	Соціально-педагогічні аспекти в роботі з сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах. Підготуйте тренінг для батьків за однією з тем: Культура поведінки дітей. Типові помилки батьків у вихованні дітей. Негативний морально-психологічний мікроклімат у сім'ї та його значення для розвитку дитини. Насилля в сім'ї та його вплив на психоемоційний розвиток дитини	6	10
Разом		40 год.	40 бал.

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) за джерелом інформації:

- *словесні*: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint, Prezi – презентація), пояснення, розповідь, бесіда, дискусія;
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація за допомогою мультимедійної дошки;
- *практичні*: вправи, моделювання ситуацій, вирішення проблемних завдань.

2) За логікою передачі й сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійного мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії, пізнавальні ігри, створення ситуації пізнавальної новизни, створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8. Методи контролю

Тестовий контроль, модульні контрольні роботи, самооцінка і самоаналіз.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Макс. сума балів	Сума
Форми роботи	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				
Лекції	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
	1	1	1	1	1	1	1	1		
Семін. заняття	11	11	11		11		11	11	8	
Самост. робота		5	10	10		10	5		66	
МКР	25					25			40	
	164:100 = 1,64					РК – 1,64			50	
	164								100	

Рейтинговий показник успішності

Оцінка ECTS	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1– 34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

10. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- мультимедійні презентації, відеоматеріали;
- навчальні посібники (друкований та електронний варіанти);
- робоча навчальна програма;

– збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

11. Рекомендована література

Основна:

1. Андрощук І. В. Педагогічна взаємодія у професійній діяльності : навч. посіб. / І. В. Андрощук. – Хмельницький : ХНУ, 2017. – 190 с.
2. Взаємодія суб'єктів педагогічного процесу : монографія / Гриньова В. М. [та ін.] ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, Навч.-наук. ін-т педагогіки та психології. – Харків : Щедра садиба плюс, 2013. – 207 с.
3. Воронова С. В. Робота з батьками: теорія та практика : навч.-метод. посіб. / С. В. Воронова. – Одеса : Астропринт, 2015. – 216 с.
4. Маценко Л. М. Педагогіка сімейного виховання : навч. посіб. – Вид. 2-ге, доп., перероб. / Л. М. Маценко. – К. : НАКККиМ, 2011. – 293 с.
5. Проект Державного стандарту початкової загальної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://newstandard.nus.org.ua>.

Додаткова:

1. Бесіди з батьками молодших школярів / автор-упоряд. О. Є. Гордійчук. – К. : Шкільний світ, 2010. – 112 с.
2. Кронгауз К. М. Я погана мати? І 33 інші запитання, які псувають життя / К. М. Кронгауз ; [пер. з рос. О. М. Уліщенко]. – Харків : Віват, 2016. – 319 с.
3. Губенко О. В. Як виховати генія, або Інвестиція у Вашу дитину : для дітей від 5 до 16 років : посіб. для батьків, дітей, педагогів, психологів / О. В. Губенко. – Вид. 2-ге, перероб. і допов. – К. : Самміт-Книга, 2016. – 132 с.
4. Лященко М. Взаємодія батьків та педагогів – необхідна умова для виховання нового покоління / М. Лященко // Рідна школа. – 2011. – № 11. – С. 71–74.
5. Мартиненко С. М. Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики [навч.-метод. посіб.] : рекомендовано Вченою радою Київського університету імені Бориса Грінченка / С. М. Мартиненко, М. Д. Осколова ; рецензенти : В. І. Бондар, Н. М. Бібік. – К. : Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 144 с.
6. Максименко Г. Ю. Тренінг як творчість: школа універсального актора / Максименко Г. Ю. – К. : Аграр Медіа Груп, 2012. – 235 с.
7. Мельникова І. М. Соціально-педагогічні тренінги : навч.-метод. посіб. для студентів-магістрантів спец. 8.18010021 – «Педагогіка вищої школи» / Мельникова І. М., Белоглазенко Д. С. ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К. : Лисенко М. М. [вид.], 2016. – 145 с.
8. Руденко І. М. Година психології на батьківських зборах / І. М. Руденко. – Черкаси : ОІПОПП, 2014. – 84 с.
9. Класний керівник: пошук інновацій (до курсу «Сучасні педагогічні технології») : навч.-метод. посіб. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя ; уклад.

Солова В. М. ; за ред. Коваленко Є. І. – Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2011. – 333 с.

10. Толкачова Л. І. Інтерактивні прийоми у вихованні / Л.І. Толкачова. – К. : Шкільний світ, 2013. – 120 с.

11. Нормативно-правове забезпечення роботи класного керівника / [упоряд. Н. Чиренко]. – К. : Шкільний світ, 2014. – 122 с.

Інтернет ресурси :

1. Конвенція про права дитини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021.

2. Мартиненко С. М. Робота класного керівника з батьками [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/458>.

3. Мартиненко С. М. Педагогічна взаємодія вчителя початкових класів і батьків першокласників: у запитаннях і відповідях [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4149>.

4. Мартиненко С. М. Сучасна сім'я. Міждисциплінарний портрет [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4376>.

5. Робота з батьками [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ja-vchitjel.webnode.com.ua/robota-z-batkami>.

6. Справи сімейні. Всеукраїнська газета [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://familytimes.com.ua>.

12. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ВЧИТЕЛЯ З БАТЬКАМИ»

Разом: 72 год., із них: лекції – 16 годин, семінарські заняття – 12 годин, самостійна робота – 40 годин,
модульний контроль – 4 години

[illegible]

